

Ang Liwayway

Isang Tagapagbalita ng Presensiya ni Kristo

Ang Liwayway Magasin

Oktubre 2025

Talaan ng mga Nilalaman

ITINATAMPOK NA ARTIKULO.....	2
ANG KATYAKAN NG PAGKABUHAY NA MAG-ULI.....	2
PAG-AARAL SA BIBLIYA.....	20
NAGBANTA ANG PROPETA NG DIYOS.....	20
KASAMAAN SA LUPAIN	24
ISANG BAGONG TIPAN ANG IPINANGAKO	28
INIHULA ANG PAGBAWI.....	32
BUHAY AT DOKTRINA NG KRISTIYANO	36
GIDEON, JEPTE, AT SAMSON	36

Sumunod ka sa Iyong Bibliya!

Ang Katiyakan ng Pagkabuhay na Mag-uli

"Ngunit tinulungan ako ng Diyos hanggang sa araw na ito; kaya't nakatayo ako rito at nagpapatotoo sa mga maliliit at malalaki. Wala akong sinasabing higit pa sa sinabi ng mga propeta at ni Moises na mangyayari - na ang Mesiyas ay magdurusa at, bilang ang unang bumangon mula sa mga patay, ay magdadala ng mensahe ng liwanag sa kanyang sariling mga tao at sa mga Hentil."
Gawa 26:22,23

Ang katiyakan ng pagkabuhay na mag-uli ay isa sa mga pinakatanyag na tema sa Bibliya, at sa gayon ay dapat na mangyari, kung hindi ang mga pangako ng Diyos ay walang bisa. Gayunpaman, kailangan munang lubusang maunawaan ang kalikasan ng kamatayan kung nais ng isa na maunawaan kung bakit kailangang magkaroon ng muling pagkabuhay ng mga patay. Sinasabi sa atin ng Bibliya na ang kamatayan ay isang kondisyon ng pagkalimot—kawalan ng pag-iral. (Ecclesiastes 9:5,6,10). Nang

magkasala ang sakdal na taong si Adan, pinarusahan siya ng kasalanan, na kamatayan. (Genesis 2:17; Roma 5:12; 6:23). Ang kalagayan ng kamatayan ay inilarawan ng Diyos sa ganitong paraan: “Sa pawis ng iyong mukha ay kakain ka ng tinapay, hanggang sa bumalik ka sa lupa; sapagka't doon ka kinuha: sapagka't ikaw ay alabok, at sa alabok ka babalik.” (Genesis 3:19). Walang binanggit tungkol sa kabilang buhay o isang “kaluluwa” na hindi napapailalim sa kamatayan.

Si Adan ay itinakda na umalis sa buhay na walang hanggan maliban sa pag-ibig at awa ng Diyos na ipinahayag ng buhay, kamatayan, at muling pagkabuhay ni Jesus. Ang Kanyang muling pagkabuhay ay isang garantiya na ang plano ng Diyos na muling pagkabuhay para sa lahat ay magiging isang katotohanan. Sinabi ni Apostol Pablo sa kanyang sermon sa Mars' Hill na ang Diyos ay “nagtakda ng isang araw, kung saan hahatulan niya ang sanlibutan sa kabutihan sa pamamagitan ng taong iyon na kanyang itinalaga; na kung saan ay nagbigay siya ng katiyakan sa lahat ng tao, sa pamamagitan ng pagbangon niya sa kanya mula sa mga patay.” Gawa 17:31

Kailangan ang Muling Pagkabuhay ni Hesus

Napakahalaga sa plano ng Diyos na si Jesus ay mamatay bilang pantubos para kay Adan, ngunit ito ay parehong kinakailangan na siya ay muling mabuhay mula sa kalagayan ng kamatayan. Hindi matutupad ng isang patay na Kristo, o Mesiyas, ang kamangha-manghang mga pangako ng Salita ng Diyos, gaya ng nasa Isaias 9:6, 7: “Sapagkat sa atin ay ipinanganak ang isang bata, sa atin ay ibinigay ang isang anak na lalaki: at ang pamamahala ay maaatang sa kaniyang balikat: at ang kaniyang pangalan ay tatawaging Kamangha-manghang, Tagapayo, Ang Makapangyarihang Diyos, Ang walang hanggang Ama, Ang Prinsipe ng Kapayapaan ay hindi magkakaroon ng kaniyang wakas. Inaasahan ng mga disipulo na ang pangakong ito ay matutupad sa panahon ng ministeryo ng ating Panginoon sa lupa, at iyan ang dahilan kung bakit sila ay nasiraan ng loob at nawalan ng pag-asa nang mamatay si Jesus sa krus. Hindi nila naunawaan na bahagi ito ng plano ng Ama sa Langit.

Noong unang araw ng linggo, ikatlong araw pagkatapos ipako si Jesus sa krus, nagpakita siya sa dalawa sa kanyang mga disipulong nasiraan ng loob

na patungo sa Emmaus. (Lucas 24:1, 21). Akala nila siya ay isang estranghero. Habang sila ay nag-uusap, malumanay niyang sinaway sila dahil sa hindi nila nauunawaan ang mahalagang bahaging ito ng kaayusan ng Panginoon, na sinasabi: “Oh mga hangal, at mabagal sa pusong maniwala sa lahat ng sinabi ng mga propeta: Hindi ba dapat pinagdusa ni Kristo ang mga bagay na ito, at pumasok sa kanyang kaluwhatian? (Lucas 24:25-27). Sa sumunod na apatnapung araw ay tinanggap at pinaniwalaan ng mga disipulo ang katotohanang nabuhay na mag-uli si Jesus mula sa mga patay, ngunit pagkatapos lamang ng Pentecostes nang dumating sa kanila ang Banal na Espiritu ay lubos nilang naunawaan ang kahalagahan ng pagkabuhay na mag-uli sa plano ng pakikipagkasundo ng Diyos. Ito ay ipinakita ng sermon ni Pedro na nakatala sa Mga Gawa 2:14-36.

Ang salitang muling pagkabuhay ay hindi matatagpuan sa Lumang Tipan, ngunit ang doktrina ay itinuro ng maraming malinaw na pahayag ng Kasulatan. Sa Job 14:13-15 ay mababasa natin: “O na itago mo nawa ako sa libingan, na ilihim mo nawa ako, hanggang sa mawala ang iyong poot, na ikaw ay magtatakda sa akin ng isang takdang panahon, at alalahanin mo ako! ... Ikaw ay tatawag, at ako ay sasagot sa iyo: ikaw ay magkakaroon ng pagnanasa sa gawa ng iyong mga kamay.” Sumulat si Propeta

Isaias: “Ang iyong mga patay na tao ay mabubuhay, kasama ng aking patay na katawan ay babangon sila. Gumising ka at umawit, ikaw na tumatahan sa alabok: sapagkat ang iyong hamog ay gaya ng hamog ng mga halamang-kahoy, at ang lupa ay magpapalayas ng mga patay.” (Isaias 26:19). Isinulat ni Propeta Oseas: “Aking tutubusin sila mula sa kapangyarihan ng libingan; tutubusin ko sila mula sa kamatayan: O kamatayan, ako ang magiging iyong mga salot; Oh libingan, ako ang magiging iyong kapahamakan. Oseas 13:14

Pangako kay Abraham

Ang ganap na katiyakan ng isang pagkabuhay-muli ay inilarawan para sa atin sa isang pangyayari na humihingi ng pagkabuhay-muli upang ang isang banal na pangako ay maging makabuluhan. Ang tinutukoy natin ay ang pangako ng Diyos kay Abraham na nakatala sa Genesis 22:15-18. Matatandaan na ang Diyos ay nangako kay Abraham ng isang anak na ipanganganak ni Sara. (Genesis 17:19). Si Abraham ay naghintay ng maraming taon para matupad ang pangakong ito, sapagkat sa pamamagitan ng binhing ito ang lahat ng iba pang pangakong ginawa ng Diyos sa kanya ay matupad. Gayunman, sinasabi sa atin ng ulat na noong si Isaac

ay binata pa, hiniling ng Diyos kay Abraham na ialay ang kanyang anak bilang handog na sinusunog. (Genesis 22:1, 2). Ang pananampalataya ni Abraham sa mga pangako ng Diyos ay gayon na lamang ang kanyang paniniwala na bubuhayin ng Diyos si Isaac mula sa mga patay, kung kinakailangan, upang matupad ang mga ito.

Ang pagtitiwala na ito ay ipinakita sa mga salita ni Abraham sa mga naiwan sa paanan ng bundok nang atasan niya ang mga kabataang lalaki, “manatili kayo rito kasama ng asno at ako at ang bata ay pupunta doon at sasamba, at babalik sa inyo.” (talata 5). Pinatutunayan ni Apostol Pablo sa Hebreo 11:17-19 ang kaisipang ito: “Sa pananampalataya si Abraham, nang siya ay subukin, ay inihandog si Isaac: at ang tumanggap ng mga pangako ay inihandog ang kaniyang bugtong na anak, na tungkol sa kaniya ay sinabi, Na kay Isaac tatawagin ang iyong binhi: Na inaakala na ang Dios ay maaaring magbangon sa kaniya, sa makatuwid baga'y mula sa mga patay; Pansinin natin na sa larawang ito ang Diyos ay kinakatawan kay Abraham at si Jesus ay kinakatawan kay Isaac. Ang lahat ng mga pangako ng Diyos sa mundo ay nakasentro kay Hesus. Kailangang mabuhay si Jesus kung tutuparin niya ang mga pangakong ito, sa pamamagitan ng pagbuhay-muli sa kanya mula sa mga patay.

Ang mga Saduceo ay hindi naniniwala sa muling pagkabuhay. Sinikap nilang bitag si Jesus sa pamamagitan ng pag-imbento ng isang kalokohang sitwasyon na naging dahilan upang ang isang babae ay asawa ng pitong namatay na asawa. Ang tanong sa ating Panginoon ay, sa kaharian, kanino siya magiging asawa? Sumagot si Jesus, "Nagkakamali kayo, na hindi nalalaman ang mga kasulatan, ni ang kapangyarihan ng Dios. Sapagka't sa pagkabuhay na maguli ay hindi sila mag-aasawa, o ipapakasal, kundi gaya ng mga anghel ng Dios sa langit." (Mateo 22:23-30). Itinuturo lamang ni Jesus na sa kaharian ay walang kasalan, at samakatuwid ang sitwasyong inimbento ng mga Saduceo ay walang kahulugan. Gayunpaman, nakakita si Jesus ng pagkakataon na ituro ang kamalian sa doktrina ng mga Saduceo nang sabihin niyang, "Datapuwa't tungkol sa pagkabuhay na maguli ng mga patay, hindi ba ninyo nabasa ang sinalita sa inyo ng Dios, na nagsasabi, Ako ang Dios ni Abraham, at ang Dios ni Isaac, at ang Dios ni Jacob? Ang Dios ay hindi Dios ng mga patay, kundi ng mga buhay." bersikulo 31,32; Exodo 3:6

Alam ng mga Saduceo na ang mga patriarka ay patay na sa loob ng maraming siglo, at natanto din nila na alam ito ni Jesus. Napilitan silang kilalanin na, kung ang Diyos ay totoo at maaasahan, sina

Abraham, Isaac, at Jacob ay kailangang buhayin muli kung nais nilang muling tamasahin ang ipinangakong kaugnayang ito sa Diyos.

Isang Propeta Tulad ni Moses

Sa Deuteronomio 18:18,19 inulit ni Moises ang mga salita ng Diyos sa kanya tungkol sa kaharian na gagana sa ilalim ng isang bagong tagapamagitan at isang bagong tipan na kaayusan. "Aking itataas sa kanila ang isang Propeta mula sa kanilang mga kapatid, na tulad mo, at aking ilalagay ang aking mga salita sa kanyang bibig; at sasalitain niya sa kanila ang lahat ng aking iutos sa kanya. At ito ay mangyayari, na sinumang hindi makikinig sa aking mga salita na kanyang sasabihin sa aking pangalan, ay aking hihilingin sa kanya."

Inilapat ni Apostol Pedro sa Mga Gawa 3:21-26 ang propesiyang ito ni Moises sa kaharian, na tinatawag itong "mga panahon ng pagsasauli ng lahat ng bagay," at sinasabing ang kahanga-hangang panahong ito ay binanggit ng Diyos sa pamamagitan ng bibig ng lahat ng kanyang mga banal na propeta mula nang magsimula ang mundo. Pagkatapos ay ipinaalaala niya sa kaniyang tagapakinig ang orihinal na hula na sinabi ni Moises. Ang kahanga-hangang sermon na ito ni Pedro ay ibinigay sa isa sa mga portiko ng Templo. Kabilang sa mga nakikinig ay ang

Oktubre 2025

kapitan ng Templo at ang mga Saduceo. Nang tapusin ni Pedro ang kanyang sermon sa ganitong pahayag, “Sa inyo muna ang Diyos, nang ibangon niya ang kanyang Anak na si Jesus, ay sinugo siya upang pagpalain kayo, sa pagtalikod sa bawat isa sa inyo sa kanyang mga kasamaan,” nagalit ang kapitan at ang mga Saduceo. Nagalit sila dahil sinabi ni Pedro na si Jesus ay ibinangon mula sa mga patay, at na sa pamamagitan niya ang lahat ng nasa kanilang libingan ay bubuhaying muli upang makinabang sa “mga panahon ng pagsasauli.” Ang ulat ay nagpapatuloy: “At habang sila ay nagsasalita sa mga tao, ang mga saserdote, at ang kapitan ng templo, at ang mga Saduceo ay dumating sa kanila, Palibhasa'y nagdadalamhati sa kanilang pagtuturo sa mga tao, at sa pamamagitan ni Jesus ay ipinangaral nila ang pagkabuhay-muli mula sa mga patay.” Gawa 4:1,2

Makahulang Katangian ng Tipan ng Kautusan

Sinabi sa atin sa Kasulatan na maraming bahagi ng Tipan ng Kautusan na ibinigay sa bansang Israel ang naglalarawan ng mga pangyayari sa hinaharap. (1 Corinto 10:11; Hebreo 10:1). Nalaman natin na ito ay totoo lalo na sa ikadalawampu't tatlong kabanata ng Levitico, na bahagi ng Kautusan. Sa kabanatang

ito ang Panginoon ay nagbigay kay Moises ng mga tagubilin tungkol sa mga kapistahan na dapat ipagdiwang ng bansa. Sa ikalabing-apat ng unang buwan ay papatayin nila ang kordero ng Paskuwa, at sa ikalabinlima, ipagdiwang nila ang Pista ng Tinapay na Walang Lebadura, na magtatagal ng pitong araw. (Exodo 12:6; Levitico 23:5, 6). Ang mga Israelita ay umalis sa Ehipto “nang ikalabinlimang araw ng unang buwan; nang kinabukasan pagkatapos ng Paskuwa.” (Bilang 33:3). Pagdating nila sa kanilang lupain at magkaroon ng ani ng butil, inutusan ng Panginoon si Moises na magsagawa sila ng karagdagang seremonya. Mababasa natin: “Kapag kayo ay pumasok sa lupain na aking ibinigay sa inyo, at inyong anihin ang aanihin, ay magdadala nga kayo ng isang bigkis ng mga unang bunga ng inyong ani sa saserdote: At kaniyang iwawagayway ang bigkis sa harap ng Panginoon, upang tanggapin para sa inyo: sa kinabukasan pagkatapos ng sabbath ay iwawagayway iyon ng saserdote.” (Levitico 23:10, 11). Ang “sabbat” na binanggit dito ay ang banal na pagpupulong na minarkahan ang unang araw ng kapistahan ng tinapay na walang lebadura.

Bilang bahagi ng ritwal, ang pari ay lalabas sa mga bukirin, pipili ng butil na hinog, magtitipon ng isang bigkis at itali ito sa isang bigkis. Siya ay babalik at sa

dambana ay iwinagayway ang bigkis sa harap ng Panginoon bilang handog ng mga unang bunga ng ani. Ang gawaing ito ay minarkahan ang simula ng pag-aani ng butil, na tatagal ng limampung araw. bersikulo 15,16

Ang tampok na ito ng kapistahan ay kahanga-hangang makahulang sa kaso ni Jesus. Dapat kay Jesus na panatilihing ganap ang mga detalye ng Kautusan. Ang ikalabing-apat ng Nisan ay nagsimula sa paglubog ng araw, at pagkaraan ng hatinggabi ay inaresto si Jesus sa Halamanan ng Getsemani at inihatid kay Caifas at pagkatapos ay sa mga Romano. (Mateo 26:47-75; 27:1-26). Ang ulat sa Marcos ay nagsasaad na siya ay ipinako sa krus sa ikatlong oras, humigit-kumulang 9:00 a.m., ikalabing-apat pa ng Nisan. Si Jesus ay nasa krus hanggang sa ikasiyam na oras, na humigit-kumulang 3:00 p.m., at siya ay namatay. (Marcos 15:25-37). Kaya, si Jesus ay namatay sa parehong araw, ang ika-14 ng Nisan ayon sa pagtutuos ng mga Judio, na ang mga kordero ng Paskuwa ng Israel ay pinatay. Pinatunayan ni Pablo ang kaugnayang ito, na nagsasabi, “Si Kristo, ang ating Kordero ng Paskuwa, ay inihain para sa atin.” 1 Corinto 5:7

Ang katawan ni Jesus ay inilagay sa isang libingan bago lumubog ang araw noong ikalabing-apat ng

Nisan. (Lucas 23:53-55). Ang bangkay ay nakahiga sa libingan sa buong susunod na araw, mula sa paglubog ng araw hanggang sa paglubog ng araw, na siyang Sabbath, o ikalabinlima ng Nisan. (talata 56). Pagkatapos, napakaaga sa umaga—unang araw ng linggo, o ikalabing-anim ng Nisan—ang mga babae ay pumunta sa libingan at nalaman na si Jesus ay ibinangon mula sa mga patay. (Lucas 24:1-6; Marcos 16:1-6). Kaya si Jesus ay naging “mga unang bunga” ng espirituwal na pag-aani at ang “mga unang bunga ng mga natutulog” sa kamatayan—iyon ay, ang mga unang bunga ng pagkabuhay-muli. (1 Corinto 15:20). Maaaring isipin natin ang pagtupad ng paring Judio sa ritwal ng pagwawagayway ng bigkis sa harap ng Panginoon sa madaling araw ng ikalabing-anim na araw ng Nisan, kasabay nito ay tinutupad ni Jesus ang Kautusan sa pamamagitan ng muling pagkabuhay mula sa mga patay.

Detalyadong Patotoo ni Paul

Noong panahon ni Apostol Pablo, tulad ng sa atin, may pag-aalinlangan tungkol sa muling pagkabuhay ng mga patay. Upang matugunan ito ay isinulat niya ang ikalabinlimang kabanata ng 1 Mga Taga-Corinto upang ipakita na ang ipinangakong pagkabuhay na mag-uli ay mahalaga at mahalagang bahagi ng plano

ng kaligtasan ng Diyos. Sa pambungad na mga talata ng kabanata ay ipinaalala ni Pablo sa simbahan sa Corinto na ang mensaheng ipinahayag niya sa kanila ay ang Ebanghelyo [Griyego: isang mabuting mensahe], at ang una at pinakamahalagang bahagi ng mensaheng iyon ay ang kamatayan at muling pagkabuhay ni Jesus. "Sapagka't ibinigay ko sa inyo una sa lahat ang aking tinanggap naman, kung paanong si Cristo ay namatay para sa ating mga kasalanan ayon sa mga kasulatan; At na siya ay inilibing, at siya'y nabuhay na maguli sa ikatlong araw ayon sa mga kasulatan." 1 Corinto 15:3,4

Pagkatapos ay ipinakita ng apostol ang pagkabuhay-muli ni Jesus bilang isang katotohanan dahil nakita siya ng mga apostol at pagkatapos ay ng mahigit na limang daang mga kapatid, ang mas malaking bilang sa kanila ay nabubuhay pa noong panahon ng pagsulat ni Pablo. Panghuli sa lahat, ang muling nabuhay na Panginoon ay nakita mismo ni Pablo sa daan patungo sa Damascus. (talata 5-8). Sa mga talatang 12-19 ay ipinakita ni Pablo na ang buong doktrina ng muling pagkabuhay ay nakasalalay sa muling pagkabuhay ni Jesus, at dahil siya ay nabuhay na maguli ang lahat ng nasa kanilang libingan ay bubuhayin din mula sa mga patay. Kung

si Jesus ay hindi binuhay, kung gayon ang lahat—kahit ang kanyang mga alagad at tagasunod—ay nasa kanilang mga kasalanan pa rin. Sapagkat kahit na si Jesus ay namatay upang palitan si Adan sa kamatayan, kailangan niyang mabuhay muli upang siya ay makaharap sa harapan ng Diyos upang iharap ang halaga, o merito, ng kanyang handog na pantubos sa mga kamay ng banal na katarungan.

Tinapos ng apostol ang bahaging ito ng kaniyang argumento sa pagsasabing: “Ngunit ngayon ay bumangon na si Kristo mula sa mga patay, at naging mga unang bunga ng mga natutulog. Sapagkat yamang sa pamamagitan ng tao [si Adan] ay dumating ang kamatayan, sa pamamagitan ng tao [si Jesus] ay dumating din ang pagkabuhay-muli ng mga patay. Sapagkat kung paanong kay Adan ang lahat ay namamatay, gayon din kay Kristo ang lahat ay bubuhayin,” samakatuwid nga, ang lahat ay bibigyan ng pagkakataong masunod, sa pamamagitan ng walang hanggang pagkakataon. (talata 20-22). Ang pagkabuhay-muli ay magiging ayon sa isang nakatakhang plano, nagpapatuloy si Pablo: “Ang bawat isa sa kaniyang wastong pagkakasunud-sunod, isang unang-bungang Kristo, pagkatapos ay yaong mga kay Kristo sa kaniyang presensiya.” (talata 23) Ang ibig sabihin ng Kristo ay pinahiran, at sinasabi ng apostol na ang pinahirang

mga tagasunod ni Jesus ay unang bubuhaying muli. Ito ay lohikal at makatwiran dahil sila ay iuugnay kay Jesus sa kaharian bilang mga hari at pari. (Mateo 19:28, 29; Apocalipsis 20:6). Pagkatapos ang mga sakop ng kaharian, lahat ng nasa kanilang mga libingan, ay lalabas mula sa libingan upang sila ay magkaroon ng pagkakataon para sa buhay. Juan 5:28,29

Mga Katawang Panlaman at Katawang Espirituwal

Pagkatapos ay sinabi ni Pablo: “Datapuwa't sasabihin ng isang tao, Paanong ibinabangon ang mga patay, at sa anong katawan sila dumarating? ... Ang iyong inihasik, ay hindi mo itinanim ang magiging katawan, kundi butil, maaaring ito ay trigo, o ibang butil: Datapuwa't binibigyan ito ng Dios ng katawan ayon sa kaniyang kinalulugdan, at sa bawa't binhi ay kaniyang sariling katawan: datapuwa't ang lahat ng laman ay hindi iisang laman, at ang lahat ng laman ay hindi iisang laman, iba ang mga hayop, at iba ang mga ibon, at iba ang kaluwalhatian ng langit, at iba ang kaluwalhatian ng makalangit, at iba ang kaluwalhatian ng araw, at iba ang kaluwalhatian ng mga bituin; kawalang-kasiraan: Ito ay itinatanim sa kawalang-dangal; 1 Corinto 15:35-44

Sa pahayag na ito ni Apostol Pablo ilang ilustrasyon ang ginamit, lahat ng mga ito ay itinuturo ang katotohanan na sa pagkabuhay na mag-uli ay magkakaroon ng higit sa isang uri ng katawan, partikular, ang mga may katawang laman at ang mga may katawang espiritu. Ang uri ng katawan na magkakaroon ng bawat indibiduwal ay nakasalalay sa kung ano ang itinanim sa kamatayan. Ang “ito” na binanggit ng apostol sa talatang tatlumpu’t walo ay ang personalidad o karakter na nabubuo ng indibiduwal sa buhay na ito. Ang karamihan sa sangkatauhan ay magkakaroon ng karakter na pinakaangkop para sa isang buhay dito sa lupa. Sila, samakatuwid, ay magkakaroon ng katawang laman. Sa kaharian ang lupa ay magiging isang maluwalhating lugar na titirhan, at yaong mga nagtatamo ng buhay na walang hanggan dito sa lupa ay pupurihin ang Diyos nang walang hanggan para sa kanyang paglingap at pagpapala.

Gayunpaman, sa kasalukuyang panahon, mula noong Pentecostes, nalaman ng ilan ang isang mas mataas na probisyon para sa buhay na naging posible sa pamamagitan ng dugo ni Jesus. Bilang pagtugon sa tawag na lumakad sa kanyang mga yapak, inaanyayahan silang baguhin ang kanilang mga isip at pagmamahal mula sa mga bagay sa lupa at ilagay ang mga ito sa mga bagay ng espiritu. (

Roma 12:1, 2; Colosas 3:1-3). Ang mga ito, sa panahon ng kanilang Kristiyanong paglalakad, ay nagbabago ng kanilang isip sa pamamagitan ng pag-aaral ng Salita ng Diyos. Ang pagsasabuhay ng mga alituntunin nito sa kanilang buhay hanggang sa magkaroon sila ng espirituwal na pag-iisip, na siyang katangiang itinanim nila sa kamatayan, ang mga ito ay tatanggap ng espiritong katawan sa pagkabuhay na mag-uli.

Tinapos ng apostol ang kaniyang paliwanag tungkol sa pagkabuhay-muli sa pamamagitan ng pagsasabi na yaong mga binuhay-muli sa isang espiritong kalikasan ay pinagkalooban ng imortalidad. "Sapagka't itong may kasiraan ay kailangang magbihis ng walang kasiraan, at itong may kamatayan ay mabihisan ng walang kamatayan. Kaya't kapag itong nasisira ay mabihisan ng walang kasiraan, at itong may kamatayan ay mabihisan ng walang kamatayan, kung magkagayo'y matutupad ang kasabihang nasusulat, Ang kamatayan ay nilamon sa tagumpay." (1 Corinto 15:53, 54). Ang kaisipan ng teksto ay na kapag ang gawain sa kasalukuyang panahon ay natapos at ang lahat ng mga magiging banal na kalikasan ay nabuhay na mag-uli, kung gayon ang hula sa Isaias 25:6-10, na binanggit ni Pablo sa bahagi, ay mangyayari. Ito ay

isang propesiya ng kaharian at ang mga pagpapalang dadaloy sa sangkatauhan kapag sila ay ibinalik mula sa alabok ng lupa sa muling pagkabuhay.

“Lalamunin niya [ng Diyos] ang kamatayan sa pagtatagumpay; at papahirin ng Panginoong Diyos ang mga luha sa lahat ng mukha; at ang saway sa kanyang bayan ay kanyang aalisin sa buong lupa: sapagka't sinalita ng Panginoon. At sasabihin sa araw na yaon, Narito, ito ang ating Dios; ating hinintay siya, at ililigtas niya tayo: ito ang Panginoon; tayo'y maghihintay sa kaniya, tayo'y maghihintay sa kaniya. (Isaias 25:8, 9). Kung gayon, tayo ay magalak sa katiyakan ng muling pagkabuhay, na binanggit ng mga propeta, ni Jesus, at ng mga tapat na apostol. Purihin ang Diyos para sa pang-unawang ito!

Pag-aaral sa Bibliya

Aralin para sa Oktubre 5

Nagbanta ang Propeta ng Diyos

Susing Talata: “Kaya ngayon ay ayusin ninyo ang inyong mga lakad at ang inyong mga kilos, at sundin ninyo ang tinig ng Panginoon ninyong Dios; at pagsisisihan ng Panginoon ang kasamaan na kaniyang sinalita laban sa inyo.”
Jeremias 26:13

Mga Piling Banal na Kasulatan:
Jeremias 1:6-10; 26:8-15

Ang pariralang "nagsasabi ng katotohanan sa kapangyarihan" ay naka-highlight sa mga Karapatang Sibil at mga kilusang anti-digmaan noong kalagitnaan ng ika-20 siglo. Gayunpaman, ang konseptong tinatanggap nito, na naghihikayat sa mga indibidwal na magsalita laban sa awtoridad kahit na maaaring mahirap o peligroso, ay umiral sa libu-libong taon. Ang konsepto ay masusumpungan pa nga sa Bibliya, marahil ay wala nang mas

mahigpit kaysa sa tugon ni Jesus kay Poncio Pilato, na may awtoridad na hatulan siya ng kamatayan. Pagsagot sa tanong ni Pilato kay Jesus, "Ikaw ba ang Hari ng mga Judio?" Sumagot si Jesus, "Ang aking kaharian ay hindi sa sanglibutang ito: kung ang aking kaharian ay sa sanglibutang ito, kung gayon ang aking mga alipin ay lalaban, upang hindi ako maibigay sa mga Judio: ngunit ngayon ang aking kaharian ay hindi mula rito. Kaya't sinabi sa kanya ni Pilato, "Kung gayon, ikaw ba ay hari?" Sumagot si Jesus, "Sinasabi mo na ako ay hari. Sa layuning ito ako isinilang, at dahil dito'y naparito ako sa sanglibutan, upang ako ay magpatotoo." Juan 18:33,36,37

Itinatampok ng lesson sa araw na ito ang isa pang halimbawa ng "pagsasalita ng katotohanan sa kapangyarihan" na matatagpuan sa buhay ni Propeta Jeremias. Tinawag na maging propeta sa murang edad, tiniyak ni Jehova kay Jeremias na talagang manghuhula siya sa mga tao ng Juda sa kabila ng pagiging kabataan. Sinabi ng Panginoon, "Huwag mong sabihin, Ako ay bata; sapagka't kung kanino man kita susuguin, ay paroroon ka, at anomang iutos ko sa iyo, ay iyong sasalitain. ... Jeremias 1:7,9,10

Sa buong Bibliya, masusumpungan natin ang isang huwaran ng pagtanggì ng Israel at, sa ilang kaso, Oktubre 2025

pagpatay sa mga propetang isinugo ni Jehova. Ang mga mensaheng humihiling ng pagsisisi, babala sa paghatol ng Diyos, paglalantad ng pagpapaimbabaw at huwad na katuwiran at mga pagkakasalungatan ng popular na mga paniniwala at pagkilos ay sapat na pang-udyok para sa mga tao na banta ang piniling mga mensahero ni Jehova.

Nang manghula si Jeremias laban sa lungsod ng Jerusalem at sa Templo ng Israel, “nang magkagayo'y nagsalita ang mga saserdote at ang mga propeta sa mga prinsipal at sa buong bayan, na sinasabi, Ang taong ito ay karapatdapat mamatay; Sumagot si Jeremias, “Gawin ninyo sa akin ang inaakala ninyong mabuti. Ngunit alamin ninyo nang tiyak, na kung ako ay inyong papatayin, kayo ay tiyak na magdadala ng walang-sala na dugo sa inyong sarili, at sa lunsod na ito. ... Gayunpaman, si Ahikam na anak ni Saphan ay umalalay kay Jeremias, kaya hindi siya ibinigay sa mga tao upang patayin.” Jeremias 26:11,14,15,24

Nawa'y ang halimbawa ng misyon ni Jeremias na “magsalita ng katotohanan sa kapangyarihan” ay maging isang pampatibay-loob para sa bawat isa sa atin na may kumpiyansa na ipangaral ang Ebanghelyo kapag tila hindi ito sikat. Ang ating mensahe ay personal na inihatid ni Jesus: “Humayo

nga kayo at gawin ninyong mga alagad ang lahat ng mga bansa, na bautismuhan sila sa pangalan ng Ama at ng Anak at ng Banal na Espiritu, na turuan silang ganapin ang lahat ng iniutos ko sa inyo; at tiyakin ninyo ito: Ako ay sumasainyo palagi, hanggang sa katapusan ng panahon.” Mateo 28:19,20

Kasamaan sa Lupain

Susing Talata: “Ang bagay na ito ay iniutos ko sa kanila, na sinasabi, Sundin ninyo ang aking tinig, at ako ay magiging inyong Dios, at kayo ay magiging aking bayan: at kayo’y magsilakad sa lahat ng mga daan na aking iniutos sa inyo, upang ikabuti ninyo.”
Jeremias 7:23

Napiling Kasulatan:
Jeremias 7:1-11, 21-23

Ang utos sa ating Susing Talata ay isang maikling pagsasalaysay ng mga makikita sa Exodo 19:5, Levitico 26:3-12, at Deuteronomio 5:33. Kung susundin ng Israel ang mga utos ni Jehova sila ay mabubuhay at uunlad sa lupaing ibinigay sa kanila. Ito ay totoo kahit na ang Israel ay nahahati sa hilagang mga tribo ng Israel at sa timog na mga tribo ng Juda. Ang pagsunod ay palaging ang pinakamahalagang kinakailangan ng tipan sa pagitan ng Diyos at ng kanyang piniling mga tao, hindi sakripisyo. Sa muling pagsamba sa huwad na mga diyos, ang mga tao ng Juda ay naghanap ng

kaligtasan mula sa paghatol ni Jehova sa pamamagitan ng pagpunta sa Templo at pag-aalay ng hain.

Sa Piniling Kasulatan ngayon ay mababasa natin ang salita ni Jehova na binigkas sa pamamagitan ng bibig ni Jeremias, na nagsasaad na ang pagsunod ay nakahihigit sa paghahain sa Templo: "Dinggin ninyo ang salita ng Panginoon, kayong lahat na mga tao ng Juda na dumaraan sa mga pintuang ito upang sumamba sa Panginoon. Ito ang sabi ng Panginoong Makapangyarihan sa lahat, ang Diyos ng Israel: Baguhin ninyo ang inyong mga lakad at ang inyong mga gawa, at huwag kayong magtitiwala sa lugar na ito, at sa lugar na ito kayo magtitiwala. templo ng Panginoon, ang templo ng Panginoon, ang templo ng Panginoon, kung talagang magbabago kayo ng inyong mga lakad at ang inyong mga kilos at pakikitungo sa isa't isa nang makatarungan, kung hindi ninyo aapihin ang dayuhan, ang ulila, o ang balo, at hindi magbubuhos ng dugong walang sala sa lugar na ito, at kung hindi kayo sumunod sa ibang mga diyos sa inyong sariling kapahamakan, kung gayon ay hahayaan ko kayong manirahan sa lugar na ito, at kayo'y magtitiwala kailanman Magnanakaw ba kayo at pumatay, mangangalunya at magsusumbong, magsusunog ng insenso kay Baal at sumunod sa ibang mga diyus-diyosan na hindi

ninyo kilala, at pagkatapos ay lalapit at tatayo sa harap ko sa bahay na ito, na dinadala ang Aking Pangalan, at magsasabi, Kami ay ligtas na gawin ang lahat ng kasuklam-suklam na mga bagay na ito, na naghahayag ng aking Pangalan? Jeremias 7:2-11

Ang makapangyarihang mga salitang ito ay nagpapakita na walang relihiyosong mga pagdiriwang o mga paghahain sa Templo ang magbubunga ng mga pakinabang kung hindi aayusin ng Juda ang kanilang masasamang paraan. Walang sinuman ang maaaring mag-claim ng interes sa libreng kaligtasan habang nagsasagawa ng kilalang kasalanan o nabubuhay sa pagpapabaya sa kinikilalang tungkulin. Ito ang kasamaan sa kaharian ng Juda na sinalita ni Jeremias laban sa. Inisip nila na ang Templo na kanilang nilapastangan ay magiging kanilang proteksyon sa pamamagitan ng pagpapahayag, "Ito ang templo ng Panginoon!"

Ang babalang ito laban sa pag-angkin ng pagsang-ayon ng Diyos nang walang pagsunod sa kaniyang Salita ay totoo ngayon gaya noong panahon ni Jeremias. Hindi tayo mabubuhay ng anim na araw sa pagsuway bawat linggo at pagkatapos ay angkinin ang kaligtasan sa Sabbath sa isang gusali ng simbahan, na iginiit na nariyan si Kristo upang magligtas. "Magpapatuloy ba tayo sa kasalanan,

upang ang biyaya ay sumagana? Huwag sana," sabi ni Pablo. (Roma 6:1, 2). Ang krus ni Kristo, kasama ang taos-pusong pagsisikap na sumunod, ay bumubuo ng pinakamabisang lunas sa gayong makamandag na damdamin. Ibinigay ng Anak ng Diyos ang kanyang sarili para sa ating mga paglabag upang ipakita ang kahusayan ng banal na kautusan, ngunit gayundin ang kasamaan ng kasalanan. (Roma 7:13). Huwag nating isipin na maaari tayong gumawa ng masama nang walang kahihinatnan.

Isang Bagong Tipan ang Ipinangako

***Susing Talata: “Ito ang magiging tipan na aking gagawin sa sangbahayan ni Israel; Pagkaraan ng mga araw na iyon, sabi ng Panginoon, ilalagay ko ang aking kautusan sa kanilang mga panloob na bahagi, at isusulat ko sa kanilang mga puso; at magiging kanilang Diyos, at sila ay magiging aking bayan.”
Jeremias 31:33***

***Napiling Kasulatan:
Jeremias 31:27-34***

Matapos mapalaya mula sa pagkaalipin sa Ehipto, nangako ang Diyos na ang Israel ay magiging “isang kakaibang kayamanan ... higit sa lahat ng tao,” “isang kaharian ng mga saserdote, at isang banal na bansa,” kung susundin nila ang kanyang tinig at tutuparin ang kanyang tipan. (Exodo 19:5, 6). Nang marinig ang mga salitang ito, “ang buong bayan ay sumagot na magkakasama, at nagsabi, Lahat ng sinalita ng Panginoon ay aming gagawin. At ibinalik

ni Moises ang mga salita ng bayan sa Panginoon.”
taludtod 8

Sa kabila ng pangakong pagsunod sa kanilang tipan, paulit-ulit na sinira ng mga tao ng Israel ang kanilang panata. Bilang resulta ng kanilang pagsuway, sa ating aralin ay nagsalita si Jeremias sa parehong sambahayan ng Israel at Juda ng isang Bagong Tipan na itatatag sa hinaharap. (Jeremias 31:31). Ang tipan na ito ay magiging higit sa una, dahil isusulat ito ng Diyos sa kanilang mga puso sa halip na sa mga tapyas na bato. Ipinaliwanag ni Apostol Pablo ang layunin ng orihinal na tipan—“ang kautusan” ay hindi para magbigay ng kaligtasan, ngunit isang pansamantalang hakbang na idinisenyo upang gabayan ang mga tao sa sukdulang kaligtasan na matatagpuan sa pamamagitan ng pananampalataya kay Jesucristo.

"Kung gayon, ang kautusan ba ay salungat sa mga pangako ng Diyos? Tunay na hindi! Sapagka't kung ibinigay ang isang kautusan na makapagbibigay-buhay, kung gayon ang katuwiran ay magiging sa pamamagitan ng kautusan. Datapuwa't ibinilanggo ng kasulatan ang lahat ng bagay sa ilalim ng kasalanan, upang ang pangako sa pamamagitan ng pananampalataya kay Jesu-Cristo ay maibigay sa mga nagsisisampalataya. Ngayon bago dumating ang pananampalataya, tayo ay binihag sa ilalim ng

kautusan, na nabilanggo, upang ang ating pananampalataya ay ibinilanggo, sa gayon, ang ating pananampalataya ay ibinilanggo hanggang sa dumating ang pananampalataya. upang tayo ay ariing-ganap sa pamamagitan ng pananampalataya.” Galacia 3:21-24

Ang Bagong Tipan na ipinropesiya ni Jeremias ay mangangailangan ng isang tagapamagitan upang ipagkasundo ang pagkakahiwalay ng Diyos at Israel dahil sa pagsuway. Si Moises ang tagapamagitan ng orihinal na tipan, ngunit inilaan ng Diyos ang kanyang bugtong na anak, si Jesus, upang maging mas mabuting tagapamagitan ng bago at mas mabuting tipan na ito. (Deuteronomio 18:15-19; Gawa 3:22, 23; 1 Timoteo 2:5). Ang Bagong Tipan ay unang makakasama ng Israel ngunit sa kalaunan ay isasama ang lahat ng sangkatauhan sa panahon ng isang libong taong kaharian ni Kristo. (Apocalipsis 22:17; 20:6). Mangangailangan ito ng pagsunod ng bawat tao na sasamantalain ang alok ng buhay ng Bagong Tipan.

Sa kasalukuyang panahon, tinatawag ng Diyos ang isang tao upang maging kasintahang babae ni Kristo para sa layuning pagpalain ang lahat ng tao sa kaharian ng Mesiyas. "Sa pamamagitan ng biyaya kayo'y naligtas. At ibinangon tayo ng Dios na kasama

ni Cristo, at iniluklok na kasama niya sa mga makalangit na kaharian kay Cristo Jesus, upang sa darating na mga panahon ay maipakita niya ang walang katumbas na kayamanan ng kaniyang biyaya, na ipinakita sa kaniyang kagandahang-loob sa atin kay Cristo Jesus." (Efeso 2:5-7). Ang pagpapaunlad ng klase ng simbahan ay hindi ginagawa sa ilalim ng Bagong Tipan sa tulong ng isang tagapamagitan. Sa halip, sinabi sa atin ni Apostol Juan, "mayroon tayong tagapagtanggol [taga-alihw o katulong, hindi tagapamagitan] sa Ama, si Jesucristo na matuwid." 1 Juan 2:1

Maging tapat tayo sa ating pag-asa na maibalik ang buong sangkatauhan sa pagkakaisa sa Ama sa Langit sa pamamagitan ng Bagong Tipan. Apocalipsis 21:1-5

Inihula ang Pagbawi

***Susing Talata: "Sa mga lunsod ng kabundukan,
sa mga lunsod ng libis, at sa mga lungsod sa
timog, at sa lupain ng Benjamin, at sa mga dako
sa palibot ng Jerusalem, at sa mga lungsod ng
Juda, ang mga kawan ay dadaan muli sa ilalim
ng mga kamay ng nagsasabi sa kanila, sabi ng
Panginoon."
Jeremias 33:13***

***Napiling Kasulatan:
Jeremias 33:1-13***

Ang Susing Talata ngayon ay tumutukoy sa kaugnayan ni Jehova sa bansang Israel, ang kaniyang piniling bayan. Ang Israel ay nangakong mananatiling masunurin sa ilalim ng isang tipan ng mga batas at ordenansa kapalit ng banal na pangangalaga at pagpapala. Inalagaan sila ng Diyos gaya ng pag-aalaga ng pastol sa kanyang kawan. Isinulat ni David, "Ang Panginoon ang aking pastol, binibigyan niya ako ng lahat ng kailangan ko." (Mga Awit 23:1). Ipinahayag ni Propeta Isaias ang parehong relasyon sa pagitan ng Lumikha at ng

kanyang piniling mga tao: "Siya ay nag-aalaga sa kanyang kawan tulad ng isang pastol. Tinitipon niya ang mga tupa sa kanyang mga bisig. Dinadala niya sila malapit sa kanyang puso. Malumanay niyang inaakay ang may maliliit na bata." Isaias 40:11

Ang mga problema ng Israel ay kadalasang lumalago mula sa makasariling mga pastol na hinirang ng Diyos: "Tulad ng buhay ko, sabi ng Soberanong Panginoon, iniwan ninyo ang aking kawan at iniwan sila upang salakayin ng bawat mababangis na hayop. At bagaman kayo ay aking mga pastol, hindi ninyo hinanap ang aking mga tupa nang sila'y nawala. Inalagaan ninyo ang inyong sarili at iniwan ang mga tupa sa gutom." Ezekiel 34:8

Gayunman, hindi lahat ng mga pastol ng Israel ay hindi pinansin ang mga tagubilin ni Jehova. Maraming propeta ang tapat sa pagsasabi sa mga tao na balang-araw ay magpapadala ang Diyos ng isang pastol na muling itatatag ang lugar ng Israel sa lahat ng mga bansa. "Kung magkagayo'y magtatalaga ako sa kanila ng isang pastol, at siya ang magpapakain sa kanila, isang pinunong gaya ng Aking lingkod na si David; siya ang magpapakain sa kanila at magiging kanilang pastol." Ezekiel 34:23

Alam ng tapat na mga Israelita na nagbibigay-pansin sa mga mensahero ng Diyos na inilarawan ni David

ang pagdating ng Mesiyas. Mabilis na naunawaan ni Maria, ang ina ni Jesus, nang magpakita sa kaniya ang isang anghel na may balitang manganganak siya ng isang espesyal na bata: “Maglilihi ka at manganganak ng isang lalaki, at tatawagin mo siyang Jesus. Siya ay magiging dakila at tatawaging Anak ng Kataas-taasan. Ibibigay sa kaniya ng Panginoong Diyos ang trono ng kaniyang amang si David.” Lucas 1:31,32

Ang salitang “nagsasabi” sa ating Susing Talata ay nangangahulugang bilang. Ang mensahe ni Jeremias ay na ang Israel, bagaman sila ay nagkasala nang malaki, ay muling mabibilang bilang mga tupa ni Jehova. Sinabi ni Pablo na ang Ebanghelyo ay “una sa Hudyo, at gayundin sa Griego [Gentil].” (Roma 1:16). Ang talatang ito, kasama ang iba pa gaya ng Mga Gawa 13:46 at Roma 11:25,26, ay binibigyang-diin ang katotohanan na ang plano ng Diyos para sa kaligtasan ay nagsasangkot ng isang prioridad para sa mga Judio, dahil sila ang unang tumanggap ng banal na mga pangako at tipan. Gayunpaman, hindi sila tupa ni Jesus na binanggit niya sa Juan kabanata 10.

Sa pagsagot sa kanilang tanong kung siya ba ang Mesiyas, sinabi ni Jesus, "Sinabi ko sa inyo, ngunit hindi kayo naniniwala. Ang mga gawa na ginagawa

ko sa pangalan ng aking Ama ay nagpapatotoo tungkol sa akin, ngunit hindi kayo naniniwala sapagkat hindi kayo ang aking mga tupa. Ang aking mga tupa ay nakikinig sa aking tinig; nakikilala ko sila, at sila'y sumusunod sa akin. maaagaw sila ng isa sa kamay ng aking Ama." Juan 10:24-29

Gideon, Jepte, at Samson

***"Nang ang Panginoon ay magtaas sa kanila ng mga hukom, ang Panginoon nga ay sumasa hukom, at iniligtas sila sa kamay ng kanilang mga kaaway sa lahat ng mga araw ng hukom."
Hukom 2:18***

Sa loob ng ilang siglo pagkamatay ni Joshua, walang tiyak na kaayusan ng pamahalaan sa Israel. Ang tala ay na sa panahong ito ginawa ng lahat ang tila "tama sa kanyang sariling mga mata." (Bilang 33:52-56; Hukom 21:25). Sa karamihang bahagi ang kalakaran ay patungo sa kalikuan at pagsamba sa huwad na mga diyos. Bilang kaparusahan sa kanilang masasamang paraan, pinahintulutan ng Diyos ang mga Israelita na apihin ng kanilang mga kaaway, na hindi nila lubos na pinalayas sa lupain ng Canaan gaya ng iniutos niya. (Hukom 2:13-15). "Gayunpaman ang Panginoon ay nagbangon ng mga hukom, na nagligtas sa kanila sa kamay ng mga nagsamsam sa kanila." (talata 16). Sa artikulong ito, susuriin natin ang buhay ng tatlong tapat na hukom—sina Gideon, Jepte, at Samson.

Si Gideon ang ikalimang hukom ng Israel. Noong unang binanggit siya ay dinalaw ng isang anghel habang naggigiik ng “trigo sa tabi ng pisaan ng ubas, upang itago ito sa mga Midianita,” na umapi sa Israel sa loob ng pitong taon. Sinabi ng anghel kay Gideon, "Ang Panginoon ay sumasaiyo, ikaw na makapangyarihang lalaking may tapang." (Hukom 6:11, 12). Ang tugon ni Gideon sa anghel ay hindi masyadong masigasig. Mahirap para sa kanya na makita kung paano, sa ilalim ng mga pangyayari, masasabing kasama niya ang Panginoon, o, sa katunayan, kasama ng sinuman sa mga Israelita. Tinanong niya ang anghel, "Kung ang Panginoon ay sumasa atin, bakit nga ang lahat ng ito ay nangyari sa atin? at nasaan ang lahat ng kaniyang mga himala na sinabi sa atin ng ating mga ninuno, na nagsasabi, Hindi ba tayo iniahon ng Panginoon mula sa Egipto? Ngunit ngayon ay pinabayaan tayo ng Panginoon, at ibinigay tayo sa kamay ng mga Madianita." talata 13

Ang tugon na ito ay hindi kinakailangang nagpapahiwatig na si Gideon ay nag-alinlangan sa pahayag ng anghel, ngunit marahil ito ay paraan lamang niya upang makakuha ng karagdagang impormasyon. Nangatuwiran si Gideon na kung gumawa ang Diyos ng mga himala noong nakaraan para iligtas ang kaniyang bayan, magagawa niya itong muli, at gusto niyang makatiyak na ito ang

mangyayari. Sumagot ang Panginoon kay Gideon sa pamamagitan ng anghel: “Humayo ka sa iyong kapangyarihang ito, at ililigtas mo ang Israel sa kamay ng mga Madianita: hindi ba kita sinugo?” Ang katiyakang ito ay hindi nakakumbinsi kay Gideon, sapagkat siya ay sumagot, “Paano ko ililigtas ang Israel? narito, ang aking pamilya ay dukha sa Manases, at ako ang pinakamaliit sa sambahayan ng aking ama.” bersikulo 14,15

Dito ipinakita ni Gideon ang katangiang pagpapakumbaba na taglay ng lahat ng ginamit ng Panginoon sa kanyang paglilingkod. Ang kanyang pamilya ay mahirap, at maliwanag na ang mga pangyayari ay ipinadama kay Gideon na siya ay hindi gaanong mahalaga sa pamilya, kaya naman nagulat siya at nag-alinlangan nang sabihin sa kanya ng Panginoon na siya ang kanyang pinili bilang tagapagligtas ng kanyang mga tao. Tiniyak ng Diyos ang mapagpakumbabang lalaking ito, na sinasabi sa kanya, “Tiyak na sasamahan kita, at sasaktan mo ang mga Midianita bilang isang tao.” (Hukom 6:16). Kapag tiniyak ng Panginoon, “Tiyak na sasaiyo ako,” maging ang pinakamababa at pinakamahina sa mga tao ay magiging magiting at matapang kung sila ay nananampalataya sa kanya, ngunit ang pananampalataya ni Gideon ay kailangang

patibayin. Hindi siya nag-alinlangan sa Panginoon, ngunit nais niyang makatiyak na ang Diyos ng Israel ang nakikipag-usap sa kanya; kaya't muli siyang sumagot, "Kung ngayon ay nakasumpong na ako ng biyaya sa iyong paningin, kung gayon ay ipakita mo sa akin ang isang palatandaan na ikaw nga ang nakikipag-usap sa akin." talata 17

Pagkatapos ay hiniling ni Gideon sa anghel ng Panginoon na huwag umalis "hanggang sa dumating ako sa iyo, at ilabas ang aking kaloob, at ihain sa harap mo." Nangako ang mensahero na mananatili. "Pumasok si Gideon, at naghanda ng isang batang kambing [isang batang kambing], at mga munting tinapay na walang lebadura na isang efa ng harina: ang laman ay inilagay niya sa isang bakol, at inilagay niya ang sabaw sa isang palayok, at inilabas sa kaniya sa ilalim ng encina, at iniharap." (talata 18,19). Nang magkagayo'y sinabi ng sugo ng Dios kay Gideon, "Kunin mo ang laman at ang mga munting tinapay na walang lebadura, at ilagay mo sa batong ito, at ibuhos mo ang sabaw. At ginawa niya ito. Nang magkagayo'y iniunat ng anghel ng Panginoon ang dulo ng tungkod na nasa kaniyang kamay, at hinipo ang laman at ang mga tinapay na walang lebadura; at may bumangon na apoy sa bato, at tinupok ang tinapay na walang lebadura. mawala sa kanyang paningin." bersikulo 20,21

Ang anghel ng Panginoon ay nagpakita kay Gideon sa anyong tao. Ang mahimalang pagpapakita ng banal na kapangyarihan at ang biglaang pagkawala ng makalangit na sugo ay nagpaunawa kay Gideon kung kanino siya nakikipag-usap. Nang magkagayo'y sinabi niya, Sa aba, Oh Panginoong Dios, sapagka't sapagka't nakita ko ang isang anghel ng Panginoon nang harapan. At sinabi sa kaniya ng Panginoon, Sumaiyo ang kapayapaan; huwag kang matakot: hindi ka mamamatay. bersikulo 22,23

Nawasak ang Pagsamba kay Baal

Ngayong natitiyak na ni Gideon na ang pagpapala ng Panginoon ay nasa kanya, handa na siyang magpatuloy sa gawain ng pagpapalaya sa mga Israelita mula sa mga Midianita. Ang isang kinakailangang paghahanda para dito ay ang pagsira sa pagsamba kay Baal sa lupain. Ito ay isang matinding pagsubok kay Gideon, dahil ang kanyang sariling ama ay nagtatag ng isang altar para sa paganong pagsamba.

Sinabi sa kanya ng anghel ng Panginoon, “Kunin mo ang guyang toro ng iyong ama, sa makatuwid бага'y ang ikalawang toro na pitong taong gulang, at ibagsak mo ang dambana ni Baal na nasa iyong ama, at putulin mo ang Asera [sagradong mga puno

na ginagamit sa pagsamba sa diyus-diyosan] na nasa tabi nito: At magtayo ka ng isang dambana para sa Panginoon mong Diyos sa tuktok ng batong ito, sa ayos na dako, at maghahandog ka ng ikalawang toro ng baka, at maghahandog ka ng isang handog na susunugin.” Hukom 6:25,26

Ginawa ni Gideon ang mga tagubiling ito. Ginamit niya ang tulong ng sampu sa kanyang mga tagapaglingkod “at ginawa ang ayon sa sinabi ng Panginoon sa kanya.” Ginawa niya ang mga tagubilin sa gabi dahil natatakot siya sa reaksiyon ng sambahayan ng kanyang ama at naisip niya na pinakamahusay na tapusin ang pagkilos bago nila ito natuklasan. Hindi minamaliit ni Gideon ang marahas na reaksiyon ng mga mananamba ni Baal. Nang malaman ng “mga lalaki ng lunsod” kung ano ang ginawa at na si Gideon ang may pananagutan, hiniling nila na siya ay mamatay. talata 27-30

Iginiit nila ito sa ama ni Gideon, si Joas. Gayunpaman, si Joash, kahit na itinatag niya ang altar ni Baal at ang Ashera na winasak ng kanyang anak, ay sumagot sa mga humihingi ng buhay kay Gideon, "Makikipaglaban ka ba para kay Baal? ililigtas mo ba siya? Siya na makikipagtalo para sa kanya, patayin siya habang umaga pa: kung siya ay isang diyos, hayaan siyang makiusap para sa

kanyang sarili, sapagkat ibinagsak ng isa ang kanyang altar." Hukom 6:31

Maliwanag na humanga si Joas sa bagay na hindi napigilan ni Baal ang pagkawasak ng sarili niyang altar. May katalinuhan ang kanyang mga pakikiramay ay lumilipat kay Gideon, at ang kanyang pagtitiwala sa Diyos ng Israel ay tumaas. "Sa araw na iyon," tinawag ni Joash ang kaniyang anak na "Jerubaal [Hebreo: hayaang makipagtalo si Baal], na sinasabi, Hayaan si Baal na makiusap laban sa kaniya, sapagkat ibinagsak niya ang kaniyang dambana." talata 32

Isang Hukbong Nagtipon

Isang agarang krisis ang nabuo. Ang tala ay "nang magkagayo'y ang lahat ng Madianita at ang mga Amalecita at ang mga anak sa silangan ay nagpipisan, at tumawid, at humantong sa libis ng Jezreel. Nguni't ang Espiritu ng Panginoon ay suma kay Gideon." Humihip siya ng trumpeta, at ang mga lalaki sa sambahayan ng kanyang ama ay natipon sa kanya. Nagpadala rin siya ng mga sugo "sa buong Manases; na napsan din sa likuran niya: at nagpadala siya ng mga sugo kay Aser, at kay Zabulon, at sa Nephtali; at sila'y umahon upang salubungin sila." (talata 33-35). Mabilis ang takbo ng

mga bagay-bagay, at di-nagtagal ay napalibutan si Gideon ng isang hukbong handang sumunod sa kanyang pamumuno sa pagsalakay sa mga kaaway ng Israel. Para sa isa na itinuring na pinakamababa sa sambahayan ng kanyang ama, ito ay malamang na isang napakabigat na pangyayari para kay Gideon; at hindi kataka-taka na nadama niya ang pangangailangan ng karagdagang katiyakan mula sa Panginoon.

"Sinabi ni Gideon sa Diyos, Kung iyong ililigtas ang Israel sa pamamagitan ng aking kamay, gaya ng iyong sinabi, Narito, ako'y maglalagay ng isang balahibo ng balahibo sa sahig; at kung ang hamog ay nasa balahibo lamang, at ito ay tuyo sa buong lupa sa palibot nito, ay malalaman ko nga na iyong ililigtas ang Israel sa pamamagitan ng aking kamay, gaya ng iyong sinabi." (mga talata 36,37). Ang Panginoon ay matiyaga kay Gideon at iginalang ang kanyang kahilingan. Kinaumagahan, nang suriin niya ang balahibo ng tupa, ito ay lubusang nabasa, na naglalaman, gaya ng sinasabi ng rekord, ng "isang mangkok na puno ng tubig," habang ang lupa sa paligid nito ay tuyo. Ito ay dapat na talagang nakakumbinsi, ngunit hindi pa rin lubos na nasisiyahan si Gideon. Upang makatiyak na doble, binaligtad niya ang mga kundisyon, na hinihiling sa Panginoon sa ikalawang pagsubok na hayaang

manatiling tuyo ang balahibo at mahulog ang hamog sa nakapalibot na lupa.

Napagtanto ni Gideon na marami siyang hinihiling, at sinabi niya sa Diyos, “Huwag mag-init ang iyong galit laban sa akin, at magsasalita ako ngunit ngayon lamang.” Muli, pinarangalan ng Panginoon ang kahilingan ni Gideon, “sapagkat tuyong balat lamang, at nagkaroon ng hamog sa buong lupa.” (mga talata 39,40). Dapat alalahanin, si Gideon ay nabuhay noong panahon sa kasaysayan ng Israel nang ang bansa ay naanod sa idolatriya, at sa loob ng maraming taon ay inapi sila ng kanilang mga kaaway. Siya ay may kaunti o wala sa paraan ng personal na karanasan o obserbasyon kung saan ang kanyang pananampalataya sa Panginoon ay maaaring magpahinga. Tulad ni Moises pagkatapos ng kanyang apatnapung taon sa Midian, kailangan ni Gideon ng katiyakan sa iba’t ibang paraan na siya ay tinawag upang iligtas ang kanyang mga tao.

Ang kawalan ng tiwala sa sarili na ito ang nagbigay-daan sa Panginoon na gamitin si Gideon nang napakaganda. Gayunpaman, may isa pang aral na nais ng Panginoon na matutuhan niya, na hindi siya dapat umasa sa lakas ng mga numero. Sinabi sa kanya ng Diyos na ang hukbo na kanyang natipon ay lubos na napakalaki. “Ang bayan na kasama mo ay

napakarami para sa akin upang ibigay ang mga Madianita sa kanilang mga kamay, baka ang Israel ay magmalaki laban sa akin, na magsabi, Ang aking sariling kamay ang nagligtas sa akin." Hukom 7:2

Ang orihinal na sukat ng boluntaryong hukbo na inilagay ang kanilang mga sarili sa pagtatapon ni Gideon ay tatlumpu't dalawang libo. Sa ilalim ng mga tagubilin ng Panginoon sinabi niya sa kanyang mga tauhan na sinuman sa kanila na natatakot ay dapat bumalik sa kanilang mga tahanan. "At bumalik sa mga tao ang dalawampu't dalawang libo; at natira ang sampung libo." (talata 3). Pagkatapos, sinabi ng Panginoon kay Gideon, ""Marami pa ring lalaki. Ibaba mo sila sa tubig, at papayatin ko sila doon. Kung sasabihin ko, 'Ang isang ito ay sasama sa iyo,' siya ay pupunta; ngunit kung sabihin ko, 'Ang isang ito ay hindi sasama sa iyo,' hindi siya sasama." taludtod 4

Simple lang ang pagsubok. Ihiwalay ang mga humihigop ng tubig gamit ang kanilang mga dila gaya ng paglap ng aso sa mga lumuluhod upang uminom." Tatlong daan lamang sa sampung libo ang humigop ng tubig, "inilagay ang kanilang kamay sa kanilang bibig," at sa gayon ay maingat na nakabantay habang uminom ang tatlong daan na ito ay bubuo ng buong hukbo na pangungunahan ni Gideon laban sa mga Midianita verses 5-7

Higit pang pinalakas

Isang napakalaking hukbo ng mga kaaway ng Israel ang nagkampo sa libis ng Jezreel. Walang alinlangan na kailangan ni Gideon ng karagdagang katiyakan na ang gayong hanay ng sandatahang lakas ay maaaring talunin ng tatlong daang lalaki lamang. “Noong gabi ring iyon” inutusan ng Panginoon si Gideon na isama si Phura, ang kanyang lingkod, pababa sa kampo ng mga Midianita, “at maririnig mo ang kanilang sasabihin.” Sinabi sa kanya ng Panginoon na ang kanyang narinig ay magbibigay sa kanya ng lakas ng loob para sa pag-atake na gagawin mamaya. talata 9-11

Ang pagdalaw na ito sa hanay ng mga Midianita ay ginawa sa gabi, at hindi napansin ng kanilang mga bantay. “Dumating si Gideon habang sinasabi ng isang lalaki sa isang kaibigan ang kanyang panaginip. Nanaginip ako, ang sabi niya. Isang bilog na tinapay ng sebada ang bumagsak sa kampo ng mga Midianita. Tinamaan nito ang tolda nang napakalakas kaya nabaligtad at gumuho ang tolda. Sumagot ang kanyang kaibigan, Ito ay walang iba kundi ang tabak ni Gideon na anak ni Joas, ang mga Midianita, ang mga kamay ng mga Midianita. (talata 13,14). Ang pagkarinig sa salaysay ng panaginip na

ito at ng interpretasyon nito ay nagbigay kay Gideon ng katiyakang kailangan niya na ang maliit na pangkat ng tatlong daan na pinili ng Diyos na maging kaniyang hukbo ay aktuwal na talunin ang mga Midianita. Pagbalik sa kanyang mga kawal, sinabi niya, “Bumangon ka, sapagkat ibinigay ng Panginoon sa iyong kamay ang hukbo ng Madian.” talata 15

Ang tatlong daang kawal ni Gideon ay hindi nabigyan ng sandata, ngunit ngayon ay binigyan niya ang bawat isa ng isang trumpeta, isang pitsel na lupa, at isang lampara, o sulo, upang ilagay sa loob ng pitsel. Kaduda-dudang may iba pang hukbo sa kasaysayan ng sangkatauhan na nasangkapan. Bagama't hindi sinasabi ng talaan, maaaring walang pag-aalinlangan na ang paraan ng pakikipaglaban at plano ng pagsalakay ni Gideon ay pinamunuan ng Panginoon. Bilang pagbibigay sa kanila ng kanilang mga sandata, pinaghiwalay ni Gideon ang kaniyang mga hukbo sa tatlong grupo, na inilagay sila sa mga gilid ng mga burol na nakapalibot sa hukbo ng Midian na nagkampo sa libis sa ibaba. Si Gideon ang pumalit sa isa sa maliliit na kumpanya. Hukom 7:16

Inutusan niya ang lahat na gawin ang kanyang ginawa. Kapag hinipan niya ang kanyang trumpeta, hihipan nila ang kanila. Sabay-sabay nilang babasagin ang mga pitsel, na ginagamit upang itago

ang kanilang mga sulo. Pagkatapos sila ay sumigaw, "Ang espada ng Panginoon, at ni Gideon." (talata 17,18). Ang Midianita na naunang nagpaliwanag sa panaginip ng kanyang kapwa ay nagsabi, "Ito ay walang iba kundi ang tabak ni Gideon." Marahil marami sa mga Midianita ang nakarinig tungkol sa panaginip na ito at sa interpretasyon nito; kaya't kapag narinig nila ang sigaw ng tatlong daan, tiyak na aakalain nilang nagkakatotoo ang panaginip.

Lumilitaw na mas marami ang nasasangkot sa diskarte ni Gideon kaysa sa nakikita sa ibabaw. Bagama't maliit ang kaniyang hukbo, ipinakalatag niya sila sa paraang halos napapalibutan ang kampo ng mga Midianita. Karaniwang ang mga kapitan lamang ng isang hukbo ang magpapatunog ng mga trumpeta at may dalang mga sulo, at kapag ang mga Midianita ay makarinig ng tatlong daang trumpeta na tumutunog at makakita ng tatlong daang kumikislap na mga sulo na nakapalibot sa kanila sa lahat ng panig ay tiyak na magbibigay ng impresyon na sila ay sinasalakay ng isang napakalaking hukbo. Sa ngayon, maaari nating tawagin ang gayong estratehiya bilang "psychological warfare."

Habang ang tatlong daan ay humihip ng kanilang mga trumpeta, binasag ang kanilang mga pitsel, hawak ang kanilang mga sulo, at sumigaw ng

“espada ng Panginoon, at ni Gideon,” ang takot at takot ay kumalat sa hanay ng mga kaaway. "Inilagay ng Panginoon ang tabak ng bawat tao laban sa kanyang kapwa, maging sa buong hukbo." (talata 19-22). Habang nag-aagawan ang mga Midianita, tumakas sila. Hinabol ng mga Israelita, sa wakas ay hinuli at pinatay ang kanilang mga prinsipal at hari. (Hukom 7:23-25; 8:1-21). Ang tagumpay ng Israel ay ganap na.

Si Gideon ay isa sa pinakamapagpakumbaba at sa parehong oras na pinakamagaling na estadista ng Bibliya. Nang unang makipag-usap sa kanya ang anghel ng Panginoon, ipinaliwanag niya na siya ang pinakamababa sa sambahayan ng kanyang ama, at pinanatili niya ang diwa ng pagpapakumbaba. Narinig niyang ginamit ng mga Midianita ang pananalitang, “Ang tabak ni Gideon,” ngunit nang atasan niya ang kanyang maliit na hukbo na gamitin ito bilang isang sigaw ng digmaan, idinagdag niya ang pangalan ng Diyos, at inuna ito: “Ang tabak ng Panginoon, at ni Gideon.”

Nang matapos ang kanyang mga tagumpay, “sinabi ng mga lalaki ng Israel kay Gideon, Maghari ka sa amin, ikaw, at ang iyong anak, at ang anak din ng iyong anak: sapagka't iniligtas mo kami sa kamay ng Madian. Dito muli, gayunpaman, ang kababaang-loob at wastong pananaw ni Gideon ay ipinakita. Siya

ay tumugon sa kahilingang ito, na nagsasabi, "Hindi ako magpupuno sa iyo, ni ang aking anak ay magpupuno sa iyo: ang Panginoon ang magpupuno sa iyo." (Hukom 8:22, 23). Sa gayon ay muling pinananatili ng tapat na hukom na ito sa Israel ang Panginoon sa harap ng kanyang mga tao, na binibigyang-diin na sa pamamagitan lamang ng pagsunod sa kanya maaari nilang asahan na manatiling malaya at masagana.

Ang mga resulta ng halimbawa at tapat na paghatol ni Gideon ay tumagal lamang habang siya ay nabubuhay. "Nang mamatay si Gideon, ... ang mga anak ni Israel ay bumalik, at sumama sa pakikiapid sa mga Baalim, at ginawang kanilang dios si Baalberith. At hindi naalaala ng mga anak ni Israel ang Panginoon nilang Dios, na nagligtas sa kanila sa kamay ng lahat ng kanilang mga kaaway sa lahat ng dako: Ni nagpakita man sila ng kagandahang-loob sa sangbahayan ni Jerobaal, sa makatuwid baga'y kay Gideon, ayon sa lahat ng kabutihang ipinakita niya sa Israel." Hukom 8:33-35

Si Jepte at ang Kanyang Anak na Babae

Matapos ang pagkamatay ni Gideon at ang kasamaan ng kanyang anak na si Abimelech, isang serye ng mga hukom ang itinayo ng Panginoon

upang pangasiwaan ang mga gawain ng Israel, ngunit kakaunti o walang impormasyon ang ibinigay tungkol sa kanila hanggang sa makarating tayo kay Jephte, isang anak ni Gilead. Ipinakilala si Jepte bilang isang makapangyarihang lalaki na may tapang, ngunit siya ay inilayo ng kaniyang mga kapatid dahil siya ay anak ng isang “kaibang babae,” at siya ay “tumakas mula sa kaniyang mga kapatid, at tumira sa lupain ng Tob.” Hukom 11:1-3

Ang kakayahan ni Jepte bilang isang lider at militarista ay maliwanag na kinilala maging ng mga nag-aakalang sila ay mas mataas sa lipunan. Nang labis na inapi ang Israel ng mga Ammonita, hinanap ng mga matatanda si Jepte at humingi ng tulong sa kanya, na ipinangako sa kanya ang pamumuno ng bansa pagkatapos niyang talunin ang mga Ammonita. Nag-aatubili na tinanggap ni Jephte at nagwagi, gaya ng ginawa ng ibang mga heneral ng militar noong panahon na ang pagpapala ng Panginoon ay nasa kanila. mga talata 4-32

Gayunpaman, ang pangalan ni Jephte ay prominente sa sagradong talaan hindi dahil sa kanyang kadalubhasaan sa militar, ngunit dahil sa isang panata na ginawa niya sa Panginoon sa pag-asam ng tagumpay na ibibigay sa kanya sa pamamagitan ng banal na tulong. Ang panata ay ang anumang unang lumabas sa kanyang bahay kapag

siya ay bumalik mula sa labanan ay iaalay sa Panginoon bilang sakripisyo. bersikulo 30,31

Nang bumalik si Jephte mula sa pakikipaglaban, ang kanyang anak na babae, na nag-iisang anak, ang unang lumabas sa bahay upang salubungin siya. Sinasabi ng ulat, "At nangyari, nang makita niya siya, na hinapak niya ang kaniyang mga damit, at sinabi, Sa aba, anak ko! Nilipol mo ako ng lubos! Dinala mo ako ng kapahamakan! Sapagka't ako ay nanata sa Panginoon, at hindi ko na maibabalik." bersikulo 34,35

Sa mga maharlika ng Israel, ang paggawa ng isang panata sa harap ng Panginoon ay isang napakaseryosong bagay. Isinulat ni Solomon na mas mabuti na huwag manata, kaysa manata at hindi magbayad. (Ecclesiastes 5:4, 5). Ganito ang pananaw ni Jephte; at habang ang kanyang panata ay napatunayang mas mahal kaysa sa kanyang inaasahan, na pumasok sa gayong solemne na obligasyon, wala siyang nakitang paraan para baguhin ito. Hindi nagrebelde ang kanyang anak. Naunawaan niya ang sitwasyon at humiling lamang ng dalawang buwan kung saan, gaya ng nakasaad sa rekord, "Maaari akong umakyat at bumaba sa mga bundok, at iiyak ang aking pagkabirhen, ako at ang aking mga kasamahan." Pinagbigyan ni Jephte

ang kahilingang ito. Pagkaraan ng dalawang buwan “siya ay bumalik sa kaniyang ama, na ginawa sa kaniya ang ayon sa kaniyang panata na kaniyang ipinanata: at hindi siya nakilala ng lalake.” Hukom 11:36-39

Karaniwang ipinapalagay na aktuwal na inialay ni Jepte ang kaniyang anak na babae bilang hain, gaya ng isang toro o kambing na ihahandog. Sa katunayan, ang isang kaswal na pagbabasa ng ulat sa Bibliya ay pabor sa pananaw na ito. Gayunman, ang pagkakasalin ng talata 40 sa ilang salin ng Bibliya ay waring nagbibigay ng ibang kaisipan. Ipinaliliwanag nito na taun-taon ang mga anak na babae ng Israel “upang makipag-usap sa anak na babae ni Jepte, mula sa Gilead, apat na araw sa isang taon.”

Ito, ang paliwanag ng talata 39, ay naging “isang kaugalian sa Israel.” Ang anak na babae ni Jepte ay malamang na nanatiling buhay, kung hindi, ang mga babae ng Israel ay hindi maaaring makipag-usap sa kanya bawat taon. Kung susuriin nang mabuti ang rekord, lumilitaw na ang tunay na nangyari ay nanatiling birhen ang dalaga sa buong buhay niya, na, sa pananaw ng mga Israelita, ay isang napakalaking sakripisyo para sa ama na hilingin sa kanya.

Ang kaisipang ito ay maliwanag mula sa talaan. Nang ipaliwanag ni Jepte ang kaniyang posisyon sa kaniyang anak na babae, at humingi siya ng dalawang buwang biyaya, hindi niya hiniling ang dalawang buwang ito upang maghanda sa kamatayan, gaya ng ipinaliwanag ng ilang komentarista, kundi upang iiyak ang kaniyang pagkabirhen. (Mga Hukom 11:37). Nang siya ay bumalik, at ang kaniyang ama ay “ginawa sa kaniya ang ayon sa kaniyang panata na kaniyang ipinangako,” ipinaliwanag na “wala siyang kakilalang lalaki.” Si Jephte ay isa na pinamunuan ng “Espiritu ng Panginoon.” (talata 29). Dahil dito, hindi sana siya gumawa ng panata na ialay ang kanyang anak na babae bilang isang hain, dahil ito ay ipinagbabawal ng batas ni Mosaic. Deuteronomio 12:29-31

Pagkatapos ng kanyang tagumpay laban sa mga Ammonita, nasumpungan ni Jepte na kailangang itigil ang paghihimagsik ng mga Efraimita sa loob ng Israel. Ang kanilang paghihimagsik ay higit sa lahat dahil sa ang katunayan na kanilang inaangkin na si Jepte ay hindi humiling ng kanilang tulong sa pagsakop sa mga Ammonita. Hindi totoo ang kanilang pag-aangkin, at matagumpay na naitigil ni Jepte ang kanilang paghihimagsik. Wala nang iba pang naitala tungkol sa buhay ni Jepte—lamang na

ang panahon ng kaniyang paghatol ay tumagal ng anim na taon, at siya ay namatay. Hukom 12:1-7

Samson ang Makapangyarihan

Pagkamatay ni Jepte, marami pang hukom ang naglingkod sa bansang Israel, ngunit binanggit lamang sila sa rekord. Ang susunod na hukom na binigyan ng katanyagan ay si Samson, ang anak ni Manoa. Siya ay itinaas upang maging isang hukom dahil, tulad ng nangyari sa mga nakaraang okasyon, “ang mga anak ni Israel ay muling gumawa ng masama sa paningin ng Panginoon.” Bilang parusa, “ibinigay sila ng Panginoon sa kamay ng mga Filisteo sa loob ng apatnapung taon.” Hukom 13:1

Ang ina ni Samson ay baog, at isang anghel ang nagpakita at ipinaalam sa kanya na siya ay magkakaroon ng isang anak na lalaki. Si Manoa, ang kaniyang asawa, ay wala nang mangyari ito, at nanalangin siya na makita rin niya ang bisitang ito, na hindi pa nakikilala bilang isang anghel. Ang kahilingang ito ay ipinagkaloob, at sa panahon ng pakikipanayam sa anghel, si Manoah ay nag-alay ng isang batang kambing bilang hain sa ibabaw ng isang bato, at habang ito ay nasusunog ay umakyat ang anghel mula sa kanila sa apoy. Pagkatapos ay nalaman nilang binisita sila ng isang anghel, na nagpakintal sa kanila ng malaking kahalagahan sa

Israel ng anak na isisilang sa kanila. Siya ay magiging, gaya ng ipinaliwanag ng anghel, isa na “magsisimulang iligtas ang Israel mula sa kamay ng mga Filisteo.” talata 2-24

Alinsunod sa mga tagubilin ng Panginoon, mula sa pagkabata ay hindi na inahit ang ulo ni Samson, sapagkat ang kanyang mga magulang ay tinagubilinan na siya ay magiging isang habambuhay na Nazareo. Sa ilalim ng mga tuntunin ng Kautusan ng mga Hudyo, na nakatala sa Mga Bilang 6:1-21, ang isang Nazareo ay isa na nahiwalay sa mga tao at eksklusibong nakatuon sa paglilingkod sa Panginoon, alinman sa limitadong panahon, o habang-buhay. Isa sa mga panlabas na katangian ng isang Nazareo ay ang kanyang hindi pinutol na buhok.

Si Samson ay kilala sa kanyang dakilang lakas. Gayunpaman, sa parehong oras, ayon sa mga pamantayan ng Bagong Tipan, ang kanyang personal na buhay ay hindi dapat papurihan. Gayunpaman, sa puso niya ay maliwanag na siya ay tapat sa Diyos, anupat sa Aklat ng Mga Hebreo siya ay pinangalanan bilang isa sa mga sinaunang bayani ng pananampalataya, gaya rin nina Gideon at Jepte, na itinuring noon. Hebreo 11:32

Bagama't may asawa na si Samson, kalaunan ay nakilala niya at "minahal ng isang babae ... na ang pangalan ay Delilah." (Hukom 16:4). Matapos siyang madiin, ibinunyag niya kay Delilah na ang sikreto ng kanyang lakas ay nasa kanyang buhok. (talata 15-17). Hindi natin dapat ipagpalagay mula dito na mayroong ilang mahiwagang paraan kung saan dumaloy ang lakas mula sa kanyang buhok patungo sa kanyang katawan. Ang iniisip ay tila habang pinanatili niya ang kanyang buhok, ang sagisag ng debosyon sa Diyos, binigyan siya ng kapangyarihan ng Panginoon upang maisakatuparan ang mga dakilang gawa ng lakas na naitala tungkol sa kanya.

Nalaman ang sikreto tungkol sa buhok ni Samson, sinamantala ni Delila ang pagkakataon, habang siya ay natutulog, upang gupitin ito ng isang lalaki. Malamang na hindi ito pinahintulutan ng Panginoon kung hindi sinira ni Samson ang kanyang mga panata ng dedikasyon sa Diyos sa kanyang pakikipag-flirt kay Delilah. Nang wala na ang kanyang buhok, inalis ng Panginoon ang kanyang suporta, at dinakip ng mga Filisteo si Samson, dumikit ang kanyang mga mata, at inihagis siya sa bilangguan. talata 19-21

Dahil si Samson, sa lakas na ipinagkaloob ng Panginoon, ay pinahirapan ang mga Filisteo nang
Oktubre 2025

matagal, sila ay nagbunyi sa katotohanan na ngayon ay nasa ilalim na nila siya. Doble nilang tiniyak na hindi siya makakatakas sa kanila sa pamamagitan ng paggapos sa kanya ng mga tanikala na tanso. Upang ipagdiwang ang tagumpay na ito laban sa makapangyarihang si Samson, ang mga panginoon ng mga Filisteo ay nagtipon upang mag-alay ng mga hain sa kanilang diyos, si Dagon. bersikulo 23,24

Ang pagtitipon na ito ay nasa kanilang paganong templo, at ito ay isang malaking pagpupulong. "Ang bahay ay puno ng mga lalaki at mga babae; at ang lahat ng mga panginoon ng mga Filisteo ay nandoon; at sa bubungan ay may humigit-kumulang tatlong libong lalaki at babae, na nagmamasid habang si Samson ay nakikipaglaro. (talata 25-27). Anong laking kahihiyan para sa makapangyarihang Samson!

Hindi nagtagal ay nagbago ang sitwasyon. Ang pananampalataya ni Samson ay sumagip. Ang kanyang buhok ay nagsimulang tumubo muli, at hiniling niya sa Panginoon na tulungan siyang muli, upang maipaghiganti niya ang kanyang sarili laban sa mga Filisteo. Ang ulat ng sumunod na pangyayari ay kilala. Inilagay niya ang kanyang sarili sa pagitan ng dalawa sa mga haligi na sumusuporta sa bubong ng gusali, itinulak niya ang mga ito, "at ang bahay ay

nahulog sa mga panginoon, at sa lahat ng mga tao na nandoon. bersikulo 22,28-30

Dito muli ay dapat nating ipagpalagay na ang lakas na espesyal na ibinigay ng Panginoon ang nagpabagsak sa templo ng mga Filisteo. Ang lahat ng mga pagsasamantala ng lakas sa bahagi ni Samson ay kasing dami ng mga himala gaya ng pagkawasak ng mga pader ng Jerico o ang paghahati ng Dagat na Pula. Kung bakit pinili ng Panginoon na ipakita ang kanyang lakas sa pamamagitan ng isang tao, maaaring hindi natin alam, maliban na nakakatulong itong ilarawan na ang ating Diyos ay hindi limitado sa paraang magagamit niya upang maisakatuparan ang kanyang mga layunin.

Mga Hukom sa hinaharap

Si Kristo at ang kanyang tapat na mga tagasunod sa kasalukuyang panahon ang magiging mga hukom sa hinaharap na panahon ng paghuhukom. (Gawa 17:31; 1 Corinto 6:2). Kung paanong ang Israel ay nasa ilalim ng pagkaalipin sa mga kaaway nito dahil sa pagsuway sa banal na kautusan, gayundin ang buong mundo ay nasa pagkaalipin ngayon sa kasalanan at kamatayan—magkapareho ang mga Hudyo at mga Gentil. Gayunman, sa takdang panahon ng Diyos ay ibabangon niya ang mga

hukom na ito na maagang inihanda para sa dakilang pananagutang ito, at sa pamamagitan nila ang lahat ng kusa at masunurin ng sangkatauhan ay maliligtas mula sa kamatayan. Ito ay isang maluwalhating pag-asa!